

JOSEPH SHERIDAN LE FANU

Carmilla
și alte nuvele

Traducere și note de Cristina Jinga

CORINT
EDUCAȚIONAL

chiar dincolo de prestața echipajului ei, convingerea că era o persoană importantă.

Între timp, trăsura fusese întoarsă în poziția ei normală, iar caii, foarte docili, fuseseră înhămați din nou.

Doamna aruncă spre fiica ei o privire care mi s-a părut nu atât de afectuoasă cum te-ai fi putut aștepta după cum începuse scena. Apoi îi făcu ușor semn din cap tatălui meu, retrăgându-se împreună cu el vreo doi sau trei pași cât să nu poată fi auziți; i-a vorbit cu o expresie fixă și rigidă, nici pe departe asemănătoare celei cu care vorbise până atunci.

M-a cuprins uimirea, neînțelegând de ce tata părea să nu observe schimbarea și, de asemenea, o nespusă curiozitate să afle ce i-ar fi putut ea spune, aproape la ureche, cu atâta seriozitate și grabă.

Vreo două sau trei minute, cred, a continuat astfel, apoi s-a întors și, din câțiva pași, a fost lângă fiica ei, întinsă pe iarbă și supravegheată de Madame Perrodon. A îngenuncheat lângă ea un moment și i-a șoptit, cum a presupus Madame, o mică binecuvântare la ureche; apoi, sărutând-o în grabă, a urcat în trăsura, portiera a fost închisă, lacheii în livrele bogate au sărit în spatele vehiculului, călăreții însoțitori au dat pinteni cailor, vizitiii au trosnit din bice, caii au zvâcnit și-au pornit deodată la trap furios care amenința să devină din nou, foarte curând, galop în toată regula, iar trăsura s-a îndepărtat valvârtej, urmată la fel de rapid de cei doi călăreți care încheiau escorta.

III

SCHIMB DE IMPRESII

Am urmărit cortegiul cu privirea până ce a dispărut vijelios în cețurile din pădure și până și zgomotul copitelor și al roților s-a stins în aerul tăcut al nopții.

N-a rămas nimic care să ne încredințeze că întâmplarea nu fusese doar o iluzie de moment, în afară de tânăra lady, care exact în clipa aceea a deschis ochii. N-am putut s-o văd, căci fața îi era întoarsă de la mine, dar și-a ridicat capul, evident uitându-se în jur, și am auzit o voce foarte suavă întrebând, plângăreț:

— Unde e mama?

Buna noastră Madame Perrodon i-a răspuns înduioșată și a adăugat niște cuvinte liniștitoare.

Apoi am auzit-o întrebând:

— Unde mă aflu? Ce e locul acesta?

După care adăugă:

— Nu văd trăsura; și Matska unde e?

Madame i-a răspuns tuturor întrebărilor, cât să le înțeleagă; și, încetul cu încetul, tânăra și-a adus aminte cum s-a întâmplat accidentul și s-a bucurat să afle că nimeni n-a fost rănit, nici din trăsură, nici din escortă. Iar când a auzit că mama ei o lăsase la noi până la întoarcerea sa, cam peste trei luni, a plâns.

Mă pregăteam să adaug consolările mele la cele ale lui Madame Perrodon, când Mademoiselle De Lafontaine a pus o mână pe brațul meu, spunând:

— Nu interveni, deocamdată ea nu poate vorbi decât cu o persoană o dată; o emoție cât de mică ar putea s-o copleșească acum.

De îndată ce o să fie instalată confortabil într-un pat, mi-am spus eu, o să dau fuga în camera ei s-o văd.

Tata, între timp, trimisese un servitor călare după doctor, care locuia la vreo două leghe¹ depărtare și dăduse poruncă să se pregătească un dormitor pentru tânăra lady.

Străina s-a ridicat și, sprijinindu-se de brațul lui Madame Perrodon, a pornit încet spre podul mobil și apoi spre porțile castelului.

În holul cel mare, servitoarele așteptau s-o primească și au condus-o numaidecât în camera ei. Camera pe care o folosim de obicei ca salon este lungă, cu patru ferestre care dau spre șanțul cu apă

¹ O leghe are aproximativ 3 mile (așadar, două leghe înseamnă vreo 10 km).

și podul mobil și spre peisajul silvestru pe care l-am descris mai devreme.

Are mobilă veche, de stejar sculptat, mari dulapuri sculptate, iar fotoliile sunt tapițate cu catifea de Utrecht stacojie. Pereții sunt acoperiți cu tapiserii încadrate de muluri frumoase, aurite, personajele fiind în mărime naturală, îmbrăcate în costume de modă veche și foarte ciudate, iar subiectele reprezentate sunt scene de vânatoare, vânatoare cu șoimi și sărbători. Nu este prea luxoasă cât să nu fie extrem de confortabilă; aici ne servim noi ceaiul, căci tata, cu tendințele sale patriotice obișnuite, a insistat ca băutura națională să apară pe masă regulat, laolaltă cu cafeaua și ciocolata.

În seara aceea ne-am așezat în salon și, la lumina lumânărilor, am discutat despre întâmplarea serii.

Madame Perrodon și Mademoiselle De Lafontaine ne țineau companie. Tânăra străină abia de se întinsese în pat că îndată căzuse într-un somn adânc; atunci, cele două doamne o lăsară în grija unei servitoare.

— Cum ți se pare musafira noastră? am întrebat, de îndată ce a intrat Madame. Povestește-mi totul despre ea.

— Îmi place foarte mult, a răspuns Madame. Este, după părerea mea, cea mai drăguță ființă pe care am văzut-o; are cam vârsta ta și e atât de delicată și amabilă.

— E absolut minunată, a intervenit Mademoiselle, care aruncase o privire în camera străinei.

— Și are așa o voce caldă! a adăugat Madame Perrodon.

— Ați remarcat femeia din trăsură, după ce a fost întoarsă din nou pe roți, care n-a coborât, ci numai s-a uitat de la fereastră? a întrebat Mademoiselle.

— Nu, n-am văzut-o.

Atunci ea ne-a descris o femeie neagră, hidoasă, cu un soi de turban colorat pe cap, care privise tot timpul de la fereastra trăsurii, dând din cap și rânjind batjocoritor către celelalte lady, cu ochii sclipind și cu globii albi holbați, cu dinții strânși de parcă ar fi fost furioasă.

— Ați remarcat ce fețe dubioase aveau servitorii lor? a întrebat Madame.

— Da, a răspuns tata, care tocmai intrase, n-am văzut în viața mea niște indivizi mai urâți, cu mutre mai josnice ca ei. Sper să n-o jefuiască pe biata lady în pădure. Totuși sunt niște pungași isteți, căci au pus toate lucrurile la punct în câteva minute.

— Aș îndrăzni să spun că erau istoviți de prea lunga călătorie, a zis Madame.

— Pe lângă faptul că arătau a bandiți, fețele lor erau grozav de trase, întunecate și posace. Sunt foarte intrigată, recunosc, dar bănuiesc că tânăra domnișoară vă va povesti totul mâine, dacă se va restabili suficient.

— Nu prea cred c-o va face, a zis tata, cu un zâmbet misterios și dând scurt din cap, de parcă ar fi știut mai multe despre asta decât voia să ne împărtășească și nouă.

Afirmația lui ne-a stârnit și mai multe întrebări despre ce se petrecuse între el și doamna îmbrăcată în catifea neagră, în scurta dar animată discuție pe care o purtaseră cu puțin înainte de plecarea ei.

De cum am rămas între patru ochi, am stăruit pe lângă el să-mi povestească. N-a fost nevoie să insist prea mult.

— Nu există niciun motiv anume pentru care nu ți-aș spune și ție. Mi-a mărturisit cât de greu îi venea să ne împovăreze cu îngrijirea fiicei sale, care are o sănătate delicată și nu stă prea bine cu nervii, deși nu suferă de niciun fel de crize – mi-a precizat fără s-o întreb –, nici de halucinații, fiind, de fapt, perfect sănătoasă.

— Ce ciudat să menționeze toate acestea! l-am întrerupt eu. Atât de neneesar.

— În orice caz, exact așa a spus, a râs el, și cum tu ai vrut să știi ce-am discutat, ceea ce a fost într-adevăr foarte succint, eu îți redau întocmai. Apoi a spus „Eu întreprind o lungă călătorie de importanță *vitală* – și a rostit apăsător cuvântul –, rapid și în secret. Mă voi întoarce după copila mea peste trei luni; în acest timp, ea va păstra tăcerea despre cine suntem, de unde venim și încotro ne ducem.”

Asta a fost tot. A vorbit într-o franceză foarte curată. Când a rostit cuvântul „secret”, a făcut o pauză de vreo câteva secunde, cu o față severă, ținându-mă cu privirea. Îmi închipui că ține foarte mult la aspectul ăsta. Ai văzut cât de repede a plecat. Sper să nu fi făcut un lucru foarte prostesc angajându-mă să am grijă de tânăra lady.

Dinspre partea mea, eram încântată. Ardeam de poftă s-o văd și să vorbesc cu ea și nu așteptam decât să-mi dea voie doctorul. Dumnezeu voia, care locuiți în orașe, n-aveți idee ce mare eveniment este să faci cunoștință cu o nouă prietenă, când trăiești într-un loc atât de singuratic ca al nostru.

Doctorul n-a sosit decât pe la unu noaptea; dar mi-ar fi fost la fel de imposibil să mă duc la culcare și să dorm, ca și să prind din urmă, mergând pe jos, trăsura în care dispăruse prințesa în catifea neagră.

Când doctorul a coborât în salon, ne-a făcut o dare de seamă foarte favorabilă despre pacienta sa. Acum stătea în capul oaselor în pat, pulsul îi bătea regulat, și aparent era perfect sănătoasă. Nu suferise nicio vătămare, iar micul șoc nervos îi trecuse fără urmări. Cu siguranță nu era nicio primejdie să mă duc s-o văd, dacă amândouă doream lucrul acesta; și, odată ce-am primit încuviințarea de la el, am trimis o servitoare la ea în cameră să întrebe dacă-mi îngăduia s-o vizitez pentru câteva minute.

Servitoarea s-a întors imediat cu răspunsul că nici ea nu-și dorea altceva.

De bună seamă că n-am târăganat să mă folosesc de această permisiune.

Vizitatoarea noastră fusese găzduită într-una dintre cele mai frumoase camere din schloss. Era, probabil, puțin impozantă. Pe perețele de vizavi de pat era o tapiserie ce o reprezenta pe Cleopatra cu vipera la sân; pe ceilalți pereți erau etalate alte scene clasice solemne, un pic decolorate. Însă erau destule sculpturi aurite și culori îndeajuns de bogate și de variate în celelalte decorațiuni ale camerei ca să compenseze în mare măsură aerul sumbru al vechilor tapiserii.

La capul patului erau lumânări aprinse. Ea stătea pe marginea patului, silueta ei delicată și minionă fiind înfășurată în capotul de mătase moale, brodat cu flori și tivit cu mătase matlasată groasă, cu care mama ei îi învelise picioarele pe când zăcea întinsă pe pământ.

Ce să fi fost oare de vină că, ajungând lângă patul ei și începându-mi mica formulă de întâmpinare, am rămas brusc fără grai și am dat înapoi vreo doi pași din fața ei? O să vă spun.

Am văzut chiar fața ce mă bântuise în copilărie, noaptea, fața care îmi rămăsese fixată atât de bine în memorie și la care mă gândisem adesea cu neliniște și groază atâția ani, când nimeni nu bănuia la ce mă gândeam.

Era drăguță, chiar frumoasă; și, ca și prima oară când o zărisem, purta aceeași expresie de melancolie.

Însă aproape imediat s-a luminat, cu un zâmbet straniu de recunoaștere.

Tăcerea a durat aproape un minut întreg și, în cele din urmă, ea a fost cea care a vorbit – eu nu puteam.

— Ce minune! a exclamat ea. Acum doisprezece ani ți-am văzut fața într-un vis și m-a bântuit mereu de atunci.

— Minune, într-adevăr! am repetat eu, făcând un efort să-mi înăbuș groaza care, pe moment, mă amuțise. Acum doisprezece ani, într-o vedenie sau în realitate, cu siguranță că eu te-am văzut pe tine. N-am mai putut uita fața ta. A rămas pentru totdeauna înaintea ochilor mei.

Zâmbetul ei s-a îmblânzit. Orice mi se păruse că era straniu în el dispăruse, iar obrajii ei cu gropițe o făceau acum încântător de drăguță și inteligentă.

M-am simțit liniștită și am continuat să vorbesc, așa cum ospitalitatea mi-o impunea, urându-i bun venit și spunându-i cât de mare plăcere ne făcea tuturor sosirea ei accidentală și, mai ales, ce bucurie însemna pentru mine.

I-am luat mâna în timp ce vorbeam. Eram un pic timidă, așa cum sunt oamenii singuratici, dar situația mă făcuse elocventă și chiar

I-am luat mâna în timp ce vorbeam. Eram un pic timidă, așa cum sunt oamenii singuratici, dar situația mă făcuse elocventă și chiar îndrăzneță.

îndrăzneală. Ea mi-a strâns mâna și a așezat-o și pe cealaltă deasupra, iar ochii i-au strălucit când, uitându-se rapid într-ai mei, mi-a zâmbit din nou și a roșit.

A răspuns întâmpinării mele foarte frumos. M-am așezat pe pat lângă ea, încă minunându-mă, și ea a spus:

— Trebuie să-ți povestesc despre vedenia pe care am avut-o în legătură cu tine; e atât de ciudat că tu și cu mine am avut, fiecare despre cealaltă, un vis atât de clar, că fiecare ne-am văzut, eu pe tine și tu pe mine, arătând exact cum arătăm acum, când bineînțeles eram amândouă doar niște copile. Eu aveam vreo șase ani și m-am deșteptat dintr-un vis încurcat și tulburător, și m-am trezit într-o cameră, alta decât camera copiilor unde mă culcasem, una căptușită grosolan cu lambriuri de lemn întunecat, cu dulapuri și paturi, cu fotolii și banchete peste tot. Paturile erau, am crezut eu, toate goale și camera era pustie, în afară de mine; apoi, după ce m-am uitat în jurul meu o vreme, admirând în special un sfeșnic de fier cu două brațe pe care l-aș recunoaște fără îndoială și acum, m-am strecurat pe sub unul dintre paturi ca să ajung la fereastră; însă, când am ieșit de sub pat, am auzit pe cineva plângând; și, când, în genunchi fiind, m-am uitat deasupra, te-am văzut pe tine – cât se poate de sigur că erai tu – exact cum te văd acum; o frumoasă tânără, cu păr de aur și ochi mari și albaștri, și buze... buzele tale, întocmai cum te văd aici, acum. Privirile ni s-au încrucișat; m-am cățarat în pat și te-am luat în brațe și cred că am adormit amândouă. M-a trezit un țipăt; tu stăteai în capul oaselor și țipai. M-am speriat și m-am dat jos din pat și, cum mi s-a părut mie, mi-am pierdut cunoștința pentru o clipă; iar când mi-am revenit, eram din nou în camera mea de acasă. E cu neputință să mă înșel. *Tu ești* acea lady pe care am văzut-o.

A fost atunci rândul meu să-i povestesc noii mele cunoștințe vedenia din copilărie, atât de asemănătoare cu a ei, spre neascunsa mea uluire.

— Nu știu care ar trebui să se simtă mai înfricoșată de cealaltă, a zis ea zâmbind din nou. Dacă ai fi fost mai puțin drăguță, cred că mi-ar fi fost foarte frică de tine, dar astfel stând lucrurile și cum

amândouă suntem foarte tinere, am impresia că te-am cunoscut acum doisprezece ani și am deja un drept la intimitatea ta; în orice caz, se pare că am fost cumva destinate, din frageda noastră copilărie, să fim prietene. Mă întreb dacă și tu te simți la fel de ciudat atrasă de mine cum mă simt eu de tine; n-am avut niciodată o prietenă – oare o să-mi găsec una acum?

A oftat și minunații ei ochi negri m-au privit cu ardoare.

Adevărul este că simțeam ceva inexplicabil față de frumoasa străină. Într-adevăr, mă simțeam „atrasă de ea”, cum spusese, însă simțeam deopotrivă și o oarecare repulsie. Între aceste două senzații ambigue, totuși, atracția triumfa de departe. Ea mă interesa și mă captiva; era atât de gingașă și mă fermeca mai presus de cuvinte.

Dar, în clipa aceea, am observat un soi de moleșeală și epuizare punând stăpânire pe ea, și m-am grăbit să-i urez noapte bună.

— Doctorul crede, am adăugat, că ar fi bine să ai pe cineva care să stea cu tine în noaptea asta; una dintre servitoarele noastre așteaptă afară, și ai să vezi că este o femeie de nădejde și foarte liniștită.

— Câtă bunătate din partea voastră, dar n-aș putea să dorm, n-am putut niciodată să dorm cu cineva în cameră. N-o să am nevoie de niciun ajutor – și, dacă trebuie să-mi mărturisesc slăbiciunea, sunt bântuită de frica hoților. Casa noastră a fost jefuită odată și doi servitori au fost uciși, iar de atunci întotdeauna încui ușa. A devenit un obicei – și, după bunătatea pe care o arăți, știu că o să mă ierți. Văd că este o cheie și aici, în încuietore.

M-a îmbrățișat și m-a ținut un moment în brațele ei frumoase, șoptindu-mi la ureche:

— Noapte bună, draga mea, mi-e foarte greu să mă despart de tine, dar noapte bună; mâine, dar nu prea devreme, o să te văd din nou.

S-a întins la loc pe pernă cu un suspin și ochii ei superbi m-au urmărit cu o privire drăgăstoasă și melancolică, murmurând din nou:

— Noapte bună, dragă prietenă.

Persoanele tinere se plac, ba chiar se iubesc, la prima vedere. Am fost măgulită de dragostea evidentă, deși deocamdată nemeritată,

pe care mi-o arăta. Îmi plăcea încrederea cu care mă primise de la început. Era atât de hotărâtă ca noi să fim prietene foarte apropiate!

A venit ziua următoare și ne-am întâlnit din nou. Eram încântată de prietena mea în multe privințe.

Înfățișarea ei n-a pierdut nimic din farmec la lumina zilei – era, cu siguranță, cea mai frumoasă făptură pe care o văzusem vreodată, și amintirea neplăcută a chipului prezent în visul meu din copilărie n-a mai avut același efect ca prima oară când îl recunoscusem pe neașteptate.

Ea mi-a mărturisit că simțise un șoc asemănător când mă văzuse, și exact aceeași ușoară antipatie care se împletise și-n admirația mea pentru ea. Am râs împreună de îndoita noastră groază de moment.

IV

OBICEIURILE EI — O PLIMBARE

V-am spus că eram încântată de ea în anumite privințe. Existau însă și unele care nu-mi plăceau atât de mult.

Era mai înaltă decât media. O să încep s-o descriu. Era subțire și nemaipomenit de grațioasă. În afară de faptul că mișcările sale erau molatice – chiar foarte molatice –, nimic din înfățișarea ei nu arăta c-ar fi bolnăvicioasă. Avea culoare în obraji și tenul strălucitor; trăsăturile îi erau delicate și minunat modelate; ochii ei, mari, negri, luminoși; părul era de-a dreptul splendid, n-am mai văzut niciodată un păr atât de des și de lung când și-l lăsa liber peste umeri; i-l luam adesea în palme și râdeam, minunându-mă de greutatea lui. Era nemaipomenit de mătăsos și subțire, castaniu închis la culoare, cu reflexe aurii. Atunci când, în camera ei, se tolănea în fotoliu, vorbind cu glasul ei dulce și suav, îmi plăcea să i-l despletesc, să-l las să se reverse cu propria greutate, să-l adun în mâini și să-l împletesc, să-l răsfir și să mă joc cu el. Cerule! Dacă aș fi știut!

CUPRINS

CEAIUL VERDE	5
Martin Hesselius, doctorul german	7
I. DR. HESSELIUS POVESTEȘTE CUM	
L-A CUNOSCUȚ PE REVERENDUL JENNINGS	8
II. DOCTORUL O DESCOASE PE LADY MARY	13
III. DR. HESSELIUS GĂSEȘTE CEVA	
ÎN CĂRȚI LATINEȘTI	15
IV. PATRU OCHI AU CITIT PASAJUL	18
V. DR. HESSELIUS ESTE CHEMAT LA RICHMOND	22
VI. CUM S-AU ÎNTÂLNIT DOMNUL JENNINGS	
ȘI COMPANIONUL SĂU	25
VII. CĂLĂTORIA: PRIMA FAZĂ	30
VIII. FAZA A DOUA	33
IX. FAZA A TREIA	38
X. ACASĂ	40
Concluzie.	
CÂTEVA CUVINTE PENTRU CEI CARE SUFERĂ	47
CARMILLA	51
Prolog	53
I. O SPAIMĂ DIN COPILĂRIE	55
II. O MUSAFIRĂ	61
III. SCHIMB DE IMPRESII	69
IV. OBICEIURILE EI — O PLIMBARE	78
V. O ASEMĂNARE UIMITOARE	90
VI. O FOARTE CIUDATĂ AGONIE	95

VII. DECLINUL	99
VIII. CĂUTĂRILE	106
IX. DOCTORUL	110
X. ÎNDOLIATUL	116
XI. POVESTIREA	119
XII. RUGĂMINTEA	125
XIII. TĂIETORUL DE LEMNE	130
XIV. ÎNTÂLNIREA	136
XV. ORDALIA ȘI EXECUȚIA	141
XVI. CONCLUZIE	146
PARACLISERUL MORT	151
PICTORUL SCHALKEN	177